СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИРИГЕНТСЬКОГО ВИКОНАВСТВА ТА ОСВІТИ

Інформація про освітню програму	
Назва освітньої програми	Музичне мистецтво
Профілізація	Хорове та оперно-симфонічне диригування
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В5 Музичне мистецтво
Ступінь вищої освіти	Магістр
Форма здобуття освіти	Денна)очна), заочна
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Воскобойнікова Юлія Василівна
Посада	Завідувач кафедри хорового диригування та академічного співу ХДАК
Науковий ступінь, вчене та/або почесне звання	Доктор мистецтвознавства, доцент
Профіль викладача	https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/hhd/voskoboynikova.html
e-mail	j_vosk@ukr.net
Інформація про навчальну дисципліну	
Статус навчальної дисципліни	Обов’язкова
Курс	2
Семестр	3
Обсяг навчальної дисципліни *(в кредитах ЄКТС/ в годинах)*	90 годин / 3 кредити ЄКТС (аудиторна робота – 24 год: лекції – 18 год, семінарські – 6 год; самостійна робота – 66 год)

Мова викладання	Українська
Пререквізити	Хорове диригування, Історія та теорія хорового виконавства, Методика роботи з хором, Виконавська практика
Постреквізити	Підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи, Практика за фахом, Педагогічна практика
Анотація	Навчальна дисципліна «Проблеми сучасного диригентського виконавства та освіти» спрямована на формування у здобувачів освіти системи знань про сучасні проблеми теорії диригентського виконавства та диригентської освіти, їх осмислення в контексті актуальних тенденцій розвитку музичного мистецтва. Вивчення дисципліни сприяє поглибленню професійних компетентностей здобувачів освіти, розвитку їхнього аналітичного та критичного мислення, формуванню готовності до майбутньої професійної діяльності як керівника хору/оркестру та викладача фахових дисциплін у закладах вищої освіти.
Мета	Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері диригентського мистецтва, які володіють системою професійних знань про сучасні проблеми диригентського виконавства та освіти, мають сформоване художньо-творче й аналітичне мислення, сучасне бачення процесів музичного мистецтва та компетентності, необхідні для самостійної виконавської та педагогічної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / диригентській / педагогічній діяльності. СК5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. СК6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
Програмні результати навчання	РН1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків. РН6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. РН8. Здійснювати викладання диригування з урахуванням

	потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
Тематичний зміст навчальної дисципліни	**Розділ 1. Проблеми сучасного диригентського виконавства** Тема 1. Сучасний стан диригентського мистецтва: тенденції, виклики, протиріччя. Тема 2. Проблема інтерпретації в сучасному диригентському мистецтві. Тема 3. Диригентська техніка: класичний канон і сучасні пошуки. Тема 4. Психологія диригентської діяльності: лідерство, комунікація, взаємодія з колективом. Тема 5. Виконання музики XX–XXI століть: специфічні проблеми диригування. **Розділ 2. Проблеми диригентської освіти** Тема 6. Моделі диригентської освіти у світі: порівняльний аналіз. Тема 7. Методологічні проблеми підготовки диригента: розрив між аудиторією та сценою. Тема 8. Формування професійних компетентностей сучасного диригента. Тема 9. Диригентська професія та освіта в умовах сучасних викликів: замість висновків. **Семінарські заняття:** Семінар 1. Порівняльний аналіз диригентських інтерпретацій. Семінар 2. Цифрові технології і диригент – можливості та обмеження. Семінар 3. Підсумковий круглий стіл: актуальні проблеми диригентської професії та освіти.
Види занять	Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Словесний метод (лекція, навчальна дискусія, бесіда тощо); наочний метод (метод демонстрацій: відеозаписи виступів провідних диригентів, порівняльний аналіз інтерпретацій); робота з навчально-методичною літературою; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп’ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); виконання практичних завдань.
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Поточний контроль (max 60 балів): робота на семінарському занятті, контрольна робота, виконання індивідуального завдання у формі захисту проєкту на задану тему. Семестровий контроль (max 40 балів): екзамен. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Система та критерії оцінювання	100-бальна шкала та шкала ЄКТС. Поточний контроль: Т1 – 6 б., Т2 – 8 б., Т3 – 6 б., Т4 – 6 б., Т5 – 8 б., Т6 – 6 б., Т7 – 6 б., Т8 – 6 б., Т9 – 8 б. (разом 60 б.). Екзамен: 40 б. Із критеріями оцінювання студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті.
Особливості та політики навчальної дисципліни	Умовами опанування навчальної дисципліни «Проблеми сучасного диригентського виконавства та освіти» є: - систематичне виконання поставлених завдань; - дотримання Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); - дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; Кодекс академічної доброчесності ХДАК - https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); - запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – (Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf; - вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) - визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання,здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf).
Правила етичного використання штучного інтелекту	Принципи відповідального та етичного використання ШІ в академічній діяльності учасників освітнього процесу ХДАК визначено в Положенні про використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі, науковій та мистецькій діяльності ХДАК: https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_shi_26.pdf. У процесі освоєння навчального курсу дозволяється використання ШІ як допоміжного ресурсу під час аналізу даних, проведення дискусій, обговорення ідей, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу, автоматизованої перевірки граматики, структури та стилю своїх письмових робіт, створення мультимедійних матеріалів (анімації, відео чи інтерактивних презентацій), опрацювання та перекладу матеріалів іноземними мовами, пошуку релевантних наукових джерел за заданими критеріями, розробки ігрових сценаріїв, що сприяє розумінню різних ситуацій та розвитку стратегічного мислення, тощо.

	Водночас виконані здобувачами освіти завдання мають бути результатом власної оригінальної роботи. Неприпустимим є видання тексту, згенерованого ШІ або перефразованого ШІ вмісту інших джерел, за власну роботу. Здобувач освіти зобов'язаний критично перевіряти, редагувати та верифікувати будь-який контент від ШІ перед його використанням в навчальній роботі. Механічне відтворення генерованого тексту без аналізу є неприпустимим. Приховування факту використання ШІ є порушенням норм академічної доброчесності. У разі використання ШІ при виконанні усних чи письмових завдань здобувач освіти зобов'язаний повідомити про це викладача. При підготовці письмового твору автор зобов'язаний зазначити факт використання ШІ в тексті роботи (наприклад, у «Вступі», у розділі «Методологія», наприкінці практичної/самостійної роботи тощо), застосувавши таке формулювання: *«При підготовці цієї роботи автор використовував інструмент штучного інтелекту [назва, версія] (дата звернення: [дата]) для [мета: граматичне редагування тексту / систематизація джерел / інше]. Основний зміст роботи, включаючи аналіз, інтерпретацію даних і висновки, є результатом самостійної інтелектуальної праці автора. Автор перевірив та верифікував усі матеріали, отримані за допомогою ШІ.».* Під час виконання тестових завдань використання ШІ не дозволяється.
Рекомендовані джерела інформації	Бєлік-Золотарьова, Н. А. (2024). Напрями і форми сучасного вітчизняного хорового виконавства. Культура України, (83). https://doi.org/10.31516/2410-5325.083.05 Бермес, І. Л. (2024). Мистецтво хорового диригування: особливості, сучасний стан, перспективи. Вісник НАКККіМ, (4), 296–301. https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2024.322896 Бермес, І. Л. (2025). Диригентсько-хорове мистецтво в світлі психології творчості. Вісник науки та освіти, (1), 50–61. https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-1-7 Бойко, В. Г. (2019). Специфіка професійної діяльності диригента академічного хору. Культура України, (63). https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.01 Воскобойнікова, Ю. В. (2011). Типологія критеріїв адекватності виконавської інтерпретації. Культура України, (35), 254–262. Фу, С., Воскобойнікова, Ю. В. (2026). Технологія створення віртуальних хорових проєктів: до проблеми ефективності. Культура України, (93), 125–134. https://doi.org/10.31516/2410-5325.093.13 Данильченко, О. та ін. (2026). Диригування та хоровий клас у фаховій підготовці вчителя музичного мистецтва. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2294-2306

	Jansson, D., Balsnes, A. H., Norevik, O. M. N. (2026). Choral leadership research 1996–2024: A scoping review. Research Studies in Music Education, 48(1), 108–126. Jansson, D., Balsnes, A. H. (2022). Turning points in shaping choral conducting practice. Music Education Research, 24(2), 195–208. Jansson, D., Elstad, B., Døving, E. (2021). Choral conducting competences. Research Studies in Music Education, 43(1), 3–21. Lanaro, L., Bobbio, A., Biasutti, M., Himonides, E. (2024). Five parameters for studying leadership styles in orchestra conductors. Research Studies in Music Education, 46(2), 302–319.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИРИГЕНТСЬКОГО ВИКОНАВСТВА ТА ОСВІТИ», затвердженої кафедрою хорового диригування та академічного співу Харківської державної академії культури 26 серпня 20266 року, протокол № Х.